

Zajęcia fakultatywne: kierunek socjologia, rok I, 2022/2023

1	Nazwa zajęć po polsku i angielsku	Medycyna alternatywna i komplementarna w Europie
2	Imię i nazwisko wykładowcy, tytuł/stopień naukowy	Dr hab. prof. UMCS Włodzimierz Piątkowski
3	Język wykładowy	Polski
4	Strona WWW	
5	Semestr	Letni
6	Godzinowe ekwiwalenty punktów ECTS	Godziny kontaktowe (z udziałem nauczyciela akademickiego) Wykład 30h, 2 ECTS Konsultacje i zaliczenie 2h Łączna liczba godzin z udziałem nauczyciela akademickiego 32h Liczba punktów ECTS z udziałem nauczyciela akademickiego 1 Godziny niekontaktowe (praca własna studenta) Studiowanie literatury 10 h Przygotowanie się do zaliczenia 18h Łączna liczba godzin niekontaktowych 38h Liczba punktów ECTS za godziny niekontaktowe 1 Sumaryczna liczba punktów ECTS 2
7	Wymagania wstępne	Brak
8	Opis zajęć	Wykład daje możliwość zapoznania się z fenomenem "lecnictwa niemedycznego" i sposobem badania tej problematyki w perspektywie socjologii zdrowia i choroby oraz dyscyplin pokrewnych (na przykład antropologii medycznej). Zajęcia mają ukazać społeczne przyczyny wzrostu zainteresowania metodami leczenia nieakceptowanymi przez medycynę akademicką, relacje między systemem medycznym a systemem "medycyny alternatywnej i komplementarnej" (CAM) w Polsce i w krajach Unii Europejskiej. Zaprezentować główne wyniki badań sondażowych na temat CAM oraz nakreślić perspektywy rozwoju tego zjawiska w przyszłości. Część zajęć poświęcona będzie zarysowaniu możliwości interpretacji zjawiska "medycyny komplementarnej i alternatywnej" z punktu widzenia socjologii socjologii medycyny oraz socjologii wiedzy.
9	Zakres tematów	1. Historia i etapy badań socjologicznych nad lecnictwem niemedycznym 2. Team Approach - interdyscyplinarność w projektach badawczych nad CAM 3. Stan badań nad CAM w Polsce, Europie i USA. 4. Konceptualizacja projektów badawczych, podstawy teoretyczne (taksonomia, metodologia). 5. Kontrowersje dotyczące możliwości naukowego badania CAM, stanowisko medycyny klinicznej i socjologii 6. Charakterystyka trzech form lecnictwa niemedycznego: samolecnictwo, tradycyjne lecnictwo ludowe, praktyki współczesnych uzdrowicieli. 7. Analiza różnic jakościowych między "medycyną opartą na faktach" (evidence based medicine) a lecnictwem niemedycznym 8. Aplikacje wybranych metod i technik badawczych w pracach nad CAM 9. Kontrowersje metodologiczne 10. Trudności w realizacji badań sondażowych 11. Prawidłowa interpretacja materiału empirycznego 12. Prognozy dotyczące dalszego rozwoju CAM w Polsce i Unii Europejskiej 13. Przyszłość badań nad niekonwencjonalnym leczeniem w Polsce i Europie

		14. Główne niedostatki dotychczasowych analiz naukowych dotyczących CAM 15. Podsumowanie zajęć i zaliczenie fakultetu.
10	Literatura (z podziałem na obowiązkową i uzupełniającą)	1. Materiały z wykładów 2. Włodzimierz Piątkowski, Lecznictwo niemedyczne w Polsce : tradycja i współczesność. Analiza zjawiska z perspektywy socjologii zdrowia i choroby. Lublin 2008, Wydaw. UMCS Uzupełniająca: 1. Włodzimierz Piątkowski, Beyond medicine: non-medical methods of treatment in Poland. [AUT.] WŁODZIMIERZ PIĄTKOWSKI. , Frankfurt am Main 2012, Peter Lang. 2. Włodzimierz Piątkowski, W stronę "socjologii lecnictwa niemedycznego". w: Społeczne światy wartości : księga pamiątkowa z okazji 70. Jubileuszu prof. dr hab. Józefa Styka. Pod red. Agnieszki Kolasy-Nowak, Wojciecha Misztala, Lublin 2012, Wydawnictwo UMCS 3. Włodzimierz Piątkowski, Wokół socjologii lecnictwa niemedycznego. Przedmiot - stan badań - kontrowersje legislacyjne w Polsce. W: W zdrowiu i w chorobie... : z badań antropologii medycznej i dyscyplin pokrewnych. Pod red. Danuty Penkali-Gawęckiej, Izabelli Main, Anny Witeska-Młynarczyk, Poznań 2012, Biblioteka Telgte Wydawnictwo. 4. Włodzimierz Piątkowski, Michał Skrzypek, Utilization of non-medical healing methods as a way of coping with life difficulties in the socially deprived "losers" of the systemic transformation processes in Poland. Ann. Agric. Environ. Med. 2012 vol. 19 nr 1, s. 147-157. 5. Włodzimierz Piątkowski, Luiza Nowakowska, Lecznictwo niemedyczne - nieprofesjonalne formy wsparcia w zdrowiu i chorobie.(Nonmedical health care. Unprofessional methods of counseling and support in health and disease.) W: Centrum i peryferie współczesnego poradnictwa. Red. nauk. Edyta Zierkiewicz i Andrzej Ładyżyński, Wrocław 2014, Chronicon. 6. Włodzimierz Piątkowski, Luiza Nowakowski, Pseudoterapie w Polsce. Wybrane aspekty socjologiczne i prawne. (Pseudotherapies in Poland. Selected sociological and legal aspects.) W: Doradztwo - poradnictwo - wsparcie. Pod red. Bożeny Płonki-Syroki, Mateusza Dąsala, Wiesława Wójcika. Warszawa 2016, Wydawnictwo DiG. Piātkowski, W. (2020). From Medicine to Sociology. Health and Illness in Magdalena Sokołowska's Research Conceptions. Bern, Switzerland: Peter Lang Rozdział 7 7. Gabriel Michalik, Kaszpirowski. Sen o wszechmocy. Warszawa : Agora, 2020. 8. Katarzyna Janiszewska, Ja nie leczę, ja uzdrawiam : prawdziwa twarz polskich bioenergoterapeutów: reportaż. Kraków : Wydawnictwo Otwarte, 2019.
11	Efekty uczenia się z przyporządkowaniem do efektów uczenia się kierunkowych	Zna i rozumie w zaawansowanym stopniu wybrane fakty, obiekty i zjawiska z zakresu subdyscyplin socjologicznych oraz pozostałe szczegółowe zagadnienia społeczne (K_W02) P6U_W P6S_WG Potrafi wykorzystywać posiadaną wiedzę socjologiczną w warunkach przewidywalnych i wymagających niestandardowych rozwiązań (K_U01) P6U_U P6S_UW Potrafi dyskutować na tematy społeczne i krytycznie oceniać stanowiska innych dyskutantów (K_U06) P6U_U P6S_UK

12	Sposób weryfikacji efektów uczenia się (oddzielnie dla każdego efektu)	Wszystkie efekty są weryfikowane za pomocą samodzielnie napisanego eseju Ciągłe monitorowana obecność na wykładzie Aktywny udział w dyskusji związanej z prezentowanymi tematami wykładu
13	Metody dydaktyczne	Wykład informacyjny, wykład problemowy, prezentacja praktycznych efektów badań sondażowych, zaprezentowanie materiałów zrealizowanych badań terenowych (płyta DVD)
14	1 Metody oceniania 2 Kryteria oceniania	Wykładowca ocenia zarówno obecność studentów na wszystkich wykładach jak i ich aktywny udział w dyskusji w tych częściach wykładu, gdzie student ma możliwość samodzielnej interpretacji zaprezentowanych wyników badań sondażowych lub uzyskanych w trakcie prac "w terenie". Ocenie podlegać będą parametry oraz jakość i charakter eseju zaliczeniowego związanego z problematyką wykładu.